

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2026-07-__ Nr. _____

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO STRAIPSNIŲ PAKEITIMO

AB Vidaus vandens kelių direkcija (toliau – Direkcija) teikia pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso (toliau – Kodeksas) pakeitimo įstatymo projekto:

1. Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 6, 14, 16, 161, 162, 17, 26 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte (toliau – Projektas) nurodytiems pakeitimams Direkcija teikia šias pastabas ir komentarus:

1.1. Kodekso 16 str. 6 dalies formuluotės nepakankamai aiškos. Rašoma, kad Lietuvos Respublikos vidaus vandenų registro informacinėje sistemoje neregistruojamos kitose šalyse registruotos vidaus vandenų transporto priemonės, tačiau šios dalies nuostatos nėra taikomos, jeigu vidaus vandenų transporto priemonė eksploatuojama vykdant komercinę veiklą. Jeigu pagal šios dalies nuostatas neregistruotinas pramoginis laivas yra ar bus eksploatuojamas Lietuvos Respublikos pasienio ruože ir (ar) ten, kur galioja pasienio teisinis režimas, susisiekimo ministro nustatyta tvarka jis įregistruojamas Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registro informacinėje sistemoje. Kyla klausimai, kaip bus priregistruojamos neregistruotinos priemonės, kaip bus įregistruojamos kitose šalyse jau įregistruotos priemonės norinčios praplaukti pasienio ruožą (pavyzdžiui, nuo Rusnės iki Smalininkų).

1.2. Kodekso 30 str. 3 dalies 3 punkte pateikiamose formuluotėse galimai yra spraga dėl techninių apžiūrų atlikimo privalomumo, kai vykdomas keleivių vežimas laivais registruotais kitose šalyse. Rašoma tik apie asmenų galiojančius dokumentus, kuriais patvirtinama jų kvalifikacija ir teisė valdyti šią vidaus vandenų transporto priemonę. Kodekso 16¹ str. 4 dalyje apie kitose šalyse registruotų laivų, kurie vežtų keleivius Lietuvoje, technines apžiūras nerašoma.

2. Direkcija prašo įvertinti galimybę papildyti Projektą šių straipsnių pakeitimais:

2.1. Kodekso 11 straipsnį papildyti nauja 4 dalimi dėl medžių įvirtusių (ar nulūžusių) į vandens telkinio akvatorijos dalį patenkančių į vidaus vandenų kelio juostą arba augančių kranto juostoje ir jų laja yra virš vidaus vandenų kelio juostos (projektinio vidaus vandenų kelio pločio zonoje) ir kelia pavojų saugiai laivybai (tiek pačiai vandens transporto priemonei, tiek joje esantiems žmonėms) ir išdėstyti taip:

„4. Vidaus vandenų kelių valdytojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys į vandens kelio juostą nuvirtusius, nulūžusius ar pasvirusius virš vandens kelio juostos medžius (ar jų šakas), siekiant išvengti vidaus vandens transporto priemonių pažeidimų, avarijų, kitų laivybai pavojingų situacijų turi teisę šalinti nedelsiant be atskiuro derinimo ar leidimo.“

Atlikus šį pakeitimą būtų išvengta neapibrėžtumo, kai, pavyzdžiui Karaliaus Vilhelmo kanale, Pakalnės, Rusnaitės, Akmenos-Danės, kitose upėse priskirtose vidaus vandenų keliams kranto juostoje augantys medžiai nulūžta ar pavojingai pasvyra į vandens kelią, užtveria

praplaukimą laivams, o aiškumo ar galima tokiu atveju pakrantės apsaugos juostoje esantį medį pašalinti nedelsiant, nėra. Tokį pastebėjimą nurodo ir patys laivavedžiai, klausdami pastebėjus tokius atvejus ar gali savo jėgomis pašalinti kliūtį, ar reikalingi derinimai, leidimai. Minėta problema buvo aptarta ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro sudarytos darbo grupės Lietuvos mažųjų pajūrio ir vidaus vandenų uostų plėtros strateginėms gairėms iki 2035 metų bei šių strateginių gairių veiksmų plano projektams parengti išvažiuojamajame posėdyje vykusiame 2026 m. birželio mėn. Gargžduose.

3. Siūlytume apsvarstyti tikslingumą patikslinti Kodekso 2 straipsnio 2 dalyje pateiktą vidaus vandenų transporto infrastruktūros sąvoką, kadangi šiuo metu esama sąvoka yra per siaura, neapima vidaus vandenų uostų ir prieplaukų, jų teritorijoje ir akvatorijoje esančių pastatų ir inžinerinių statinių, skirtų uostų ir prieplaukų funkcionavimui užtikrinti ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Vidaus vandenų transporto infrastruktūra – transporto infrastruktūros dalis, kurią sudaro vidaus vandenų keliai, apsauginės dambos, bunos, laivų šliuzai, **vidaus vandenų prieplaukos ir vidaus vandenų uostai su juose esančiais pastatais ir inžineriniais statiniais.**“

4. Atsižvelgiant į 3 pasiūlyme pateiktą vidaus vandenų transporto infrastruktūros sąvokos patikslinimą, siūlome pakoreguoti Kodekso 3 straipsnį, išbraukiant 2, 3 ir 4 dalis (~~2. Valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliai nuosavybės teise priklauso tik Lietuvos valstybei. 3. Valstybinės reikšmės vidaus vandenų transporto infrastruktūra, išskyrus valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius, gali priklausyti valstybei, uždarajai akeinei bendrovei ar akeinei bendrovei, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei (toliau – valstybės valdoma bendrovė), arba uždarajai akeinei bendrovei ar akeinei bendrovei, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybės valdomai bendrovei. 4. Vietinės reikšmės vidaus vandenų transporto infrastruktūra nuosavybės teise priklauso savivaldybėms.~~“), kadangi nuosavybės teisė yra aiškiai apibrėžta šio straipsnio 1 dalimi (atlikus šios dalies papildymą pagal žemiau pateiktą pasiūlymą).

Kadangi Kodekso 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliai nuosavybės teise priklauso tik Lietuvos valstybei, o Kodekso 13 straipsnio 12 dalyje numatyta išimtis dėl vidaus vandenų uostų ir prieplaukų nuosavybės Kuršių nerijos nacionaliniame parke, svarstyтина šias nuostatas perkelti į Kodekso 3 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant taip:

„3 straipsnis. Vidaus vandenų transporto objektų nuosavybė

1. Vidaus vandenų transporto infrastruktūra ir vidaus vandenų transporto priemonės nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ar jų padaliniais, užsienio valstybėms, **išskyrus valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius, kurie gali būti tik valstybės nuosavybė ir Kuršių nerijos nacionaliniame parke esančius vidaus vandenų uostus ir prieplaukas, kurie gali būti tik valstybės arba savivaldybių nuosavybė.**“

L. e. p. generalinis direktorius

Gediminas Vasiliauskas

A. Rimas, tel. +370 657 62251, el.p. aurelijus.rimas@vvkd.lt